

คำสั่ง

คดีหมายเลขดำที่ ..... ลต. ๘ / ๒๕๕๒

คดีหมายเลขแดงที่ ..... ๑๔๓๘ / ๒๕๕๒

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลอุทธรณ์ภาค ๕

วันที่ ๓ เดือน กรกฎาคม ๒๕๕๒

ความคดีเลือกตั้ง

ระหว่าง { คณะกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ร้อง
นายเอกชัย ทวีทองเพิ่มพูน ผู้คัดค้าน

เรื่อง ขอให้มีการเลือกตั้งใหม่

ผู้ร้องยื่นคำร้องว่า เมื่อวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์การบริหารส่วนตำบลแม่นาจาง ได้ประกาศให้มีการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลแม่นาจาง อำเภอแม่ลาน้อย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ในวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๑ โดยมีผู้คัดค้านเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลแม่นาจาง หมายเลข ๔ และเป็นผู้ได้รับเลือกตั้ง และเมื่อวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๕๑ ผู้ร้องได้ประกาศผลการเลือกตั้งให้ผู้คัดค้านเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลแม่นาจาง ซึ่งในวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๑ นายไชยยา บีโซ่ ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลแม่นาจาง หมายเลข ๒ ยื่นคำร้องคัดค้านต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดแม่ฮ่องสอนว่าการเลือกตั้ง

/นายก

- ๒ -

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลแม่नाจเมื่อวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๑ มิได้เป็นไปโดยสุจริต และเที่ยงธรรม ผู้ร้องได้ดำเนินการสืบสวนสอบสวนตามคำร้องคัดค้านได้ความว่า เมื่อวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๑ ซึ่งเป็นวันเลือกตั้ง นายสมพร กุญชรชนะศึก กับนายพะตุ เรืองอุดมการณ์ ได้ไปแสดงตนต่อคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งที่ ๒ ที่หน่วยเลือกตั้งที่ ๒ หมู่ที่ ๒ ตำบลแม่नाจ เพื่อขอเพิ่มชื่อและใช้สิทธิลงคะแนนเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลแม่नाจ โดยบุคคลทั้งสองไม่มีชื่อในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ซึ่งนายสมพรรู้อยู่แล้วว่าตนไม่มีสิทธิเลือกตั้ง เนื่องจากนายสมพรได้ให้นายมิชัย งามรัตน์อำไพ ผู้ใหญ่บ้านไปยื่นคำร้องขอเพิ่มชื่อในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่สำนักงานทะเบียนอำเภอแม่ลาบ่อย แต่เจ้าหน้าที่แจ้งว่าไม่สามารถเพิ่มชื่อได้ เพราะนายสมพรย้ายเข้ามาในเขตเลือกตั้งไม่ถึง ๑ ปี ส่วนนายพะตุก็รู้อยู่แล้วว่าตนไม่มีสิทธิเลือกตั้ง เนื่องจากนายพะตุย้ายเข้ามาในเขตเลือกตั้งได้ประมาณ ๘ เดือน โดยในวันเลือกตั้งบุคคลทั้งสองต่างยืนยันว่าได้อยู่หมู่บ้านมานานแล้วและการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาก็ได้ไปใช้สิทธิลงคะแนนเลือกตั้งทุกครั้ง คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งที่ ๒ จึงได้ประชุมกัน และมีมติให้บุคคลทั้งสองเพิ่มชื่อและใช้สิทธิลงคะแนนเลือกตั้ง พร้อมกับบันทึกลงในสมุดรายงานเหตุการณ์ประจำหน่วยเลือกตั้งไว้เป็นหลักฐาน แต่นายรัชชัย ใจแสน ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์การบริหารส่วนตำบลแม่नाจยืนยันว่า กรณีของนายสมพรกับนายพะตุที่ขอเพิ่มชื่อ

/ในบัญชี

- ๓ -

ในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่หน่วยเลือกตั้งในวันเลือกตั้งนั้นไม่สามารถกระทำได้ เว้นแต่บุคคลทั้งสองจะมีคำสั่งศาลหรือหนังสือรับรองของนายทะเบียนอำเภอให้เพิ่มชื่อได้มาแสดงต่อคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งที่ ๒ การที่คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งที่ ๒ ยินยอมให้บุคคลทั้งสองเพิ่มชื่อและลงคะแนนเลือกตั้งได้ย่อมไม่สามารถดำเนินการได้ แม้ว่าไม่มีหลักฐานว่าบุคคลทั้งสองลงคะแนนเลือกตั้งให้แก่ผู้สมัครผู้ใด แต่ผลรวมคะแนนปรากฏว่า นายไชยยา มีผลคะแนนในลำดับที่ ๒ ได้ ๓๘๐ คะแนน ไม่ได้รับเลือกตั้ง ผู้คัดค้านซึ่งได้คะแนนในลำดับที่ ๑ ได้ ๓๘๑ คะแนน ซึ่งต่างกัน ๑ คะแนน การกระทำของคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งที่ ๒ มีผลกระทบต่อคะแนนของผู้สมัครและเป็นเหตุสำคัญให้ผู้คัดค้านได้รับประโยชน์และได้รับเลือกตั้งเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๗๕, ๗๕ และ ๑๑๕ แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ จึงมีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าการเลือกตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลแม่นาจางมิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม ผู้ร้องเห็นควรสั่งให้มีการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลแม่นาจางใหม่ ตามคำวินิจฉัยสั่งการคณะกรรมการการเลือกตั้งที่ ๒๑๕/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๑ จึงขอให้ศาลมีคำสั่งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๓๕ ประกอบพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๕๗ ขอให้มีการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลแม่นาจางใหม่แทนผู้คัดค้าน

/ผู้คัดค้าน

- ๔ -

ผู้คัดค้านยื่นคำคัดค้านว่า ผู้คัดค้านมิได้มีส่วนใช้ สนับสนุน จ้างวานให้นายสมพร และนายพะตู่ไปเพิ่มชื่อเพื่อใช้สิทธิเลือกตั้ง หรือกระทำการใด ๆ ให้คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งที่ ๒ เพิ่มชื่อบุคคลทั้งสองให้ใช้สิทธิเลือกตั้ง จากการสืบสวนสอบสวนปรากฏว่า คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งที่ ๒ ทุกคนมิได้ปฏิบัติหน้าที่โดยสุจริต แต่กระทำโดยไม่มีความรู้ในกฎหมายระเบียบข้อกำหนด ประกาศและคำสั่งของคณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นเหตุ ให้วินิจฉัยผิดพลาดและไม่ปรากฏว่านายสมพรกับนายพะตู่ได้ลงคะแนนเลือกตั้งให้กับผู้ใด ไม่อาจยืนยันว่าคะแนนที่ต่างกัน ๑ คะแนน เป็นผลมาจากการเพิ่มชื่ออันจะเป็นเหตุผลสำคัญ ทำให้นายไชยยาต้องเสียประโยชน์ไม่ได้รับเลือกตั้ง หรือการเลือกตั้งเป็นไปโดยไม่สุจริต และเที่ยงธรรม นายสมพรยังยืนยันด้วยว่า ได้ลงคะแนนเลือกตั้งให้นายไชยยาด้วย ขอให้ยกคำร้อง

วันนัดตรวจพยานหลักฐาน ผู้คัดค้านแถลงรับข้อเท็จจริงตามสำนวนสืบสวนสอบสวน การเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลแม่नाจาง อำเภอแม่ลาน้อย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ของผู้ร้อง ศาลให้รับเอกสารดังกล่าวไว้หมาย ร.๑

คู่ความทั้งสองฝ่ายไม่สืบพยาน

ศาลอุทธรณ์ภาค ๕ ตรวจสำนวนประชุมปรึกษาแล้ว ข้อเท็จจริงที่คู่ความมิได้โต้เถียงกันรับฟังเป็นยุติว่า เมื่อวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ ผู้อำนวยการการเลือกตั้ง

/ประจำ

- ๕ -

ประจำองค์การบริหารส่วนตำบลแม่नाจาง ประกาศให้มีการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลแม่नाจาง อำเภอแม่ลาน้อย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ในวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๑ โดยในการเลือกตั้งดังกล่าว มีผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลแม่नाจาง ๔ คน และผู้คัดค้านได้หมายเลขประจำตัวผู้สมัครหมายเลข ๔ เป็นผู้ได้รับเลือกตั้ง ต่อมาวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๑ นายไชยา บีโซ่ ผู้สมัครรับเลือกตั้งหมายเลขประจำตัว หมายเลข ๒ ยื่นคำร้องคัดค้านว่า การเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลแม่नाจาง เมื่อวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๑ มิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม ต่อมาวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๕๑ ผู้ร้องได้ประกาศผลการเลือกตั้งให้ผู้คัดค้านเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลแม่नाจาง หลังจากนั้นผู้ร้องดำเนินการสืบสวนสอบสวนข้อเท็จจริงตามคำร้องของนายไชยา ข้อเท็จจริงจากรายงานการสืบสวนสอบสวนของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดแม่ฮ่องสอนได้ความว่า เมื่อวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๑ ซึ่งเป็นวันเลือกตั้ง นายสมพร กุญชรชนะศึก กับนายพะตุ เรืองอุดมการณ์ ได้ไปแสดงตนต่อคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งที่ ๒ ที่หน่วยเลือกตั้งที่ ๒ หมู่ที่ ๒ ตำบลแม่नाจาง เพื่อขอเพิ่มชื่อและใช้สิทธิลงคะแนนเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลแม่नाจาง โดยบุคคลทั้งสองไม่มีชื่อปรากฏในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ซึ่งนายสมพรรู้อยู่แล้วว่าตนไม่มีสิทธิเลือกตั้ง เนื่องจากนายสมพรให้นายมิชัย งามรัตน์อำไพ ผู้ใหญ่บ้าน ไปยื่นคำร้องขอเพิ่มชื่อในบัญชีรายชื่อ

/ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

- ๖ -

ผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่สำนักงานทะเบียนอำเภอแม่ลาน้อย แต่เจ้าหน้าที่แจ้งว่าไม่อาจเพิ่มชื่อได้ เพราะนายสมพรย้ายเข้ามาในเขตเลือกตั้งยังไม่ถึง ๑ ปี ส่วนนายพะตุก็รู้แล้วว่าตนไม่มีสิทธิเลือกตั้งเนื่องจากนายพะตุย้ายเข้ามาในเขตเลือกตั้งประมาณ ๘ เดือน โดยวันเลือกตั้งคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งที่ ๒ ประชุมแล้วมีมติให้บุคคลทั้งสองเพิ่มชื่อและใช้สิทธิลงคะแนนเลือกตั้ง พร้อมกับบันทึกลงในสมุดรายงานเหตุการณ์ประจำหน่วยเลือกตั้งไว้เป็นหลักฐานการกระทำของคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งที่ ๒ ดังกล่าว ผู้ร้องพิจารณาแล้ว เชื่อโดยมดีเสียข้างมากกว่า การเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลแม่นาจางมิได้เป็นไปได้โดยสุจริตและเที่ยงธรรม ให้ดำเนินการยื่นคำร้องต่อศาลอุทธรณ์เพื่อพิจารณาวินิจฉัยมีคำสั่งให้มีการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลแม่นาจางใหม่แทนผู้คัดค้านตามคำวินิจฉัยสั่งการคณะกรรมการเลือกตั้งที่ ๒๑๕/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๑ ตามสำนวนการสืบสวนสอบสวนการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลแม่นาจาง เอกสารหมายเลข ร.๑ ลำดับที่ ๑๕๕ ถึง ๑๖๑ ปัญหาต้องวินิจฉัยมีว่า มีเหตุอันควรสั่งให้มีการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลแม่นาจางใหม่หรือไม่ เห็นว่า ผู้ร้องอ้างเหตุผลในคำร้องว่ามีเหตุสมควรให้มีการเลือกตั้งใหม่ เพราะมีการกระทำอันเป็นการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๕๓ โดยที่คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งที่ ๒ หมู่ที่ ๒

/ตำบลแม่นาจาง

- ๓ -

ตำบลแม่नाจาง อำเภอแม่ลาน้อย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ยินยอมให้เพิ่มชื่อนายสมพร กับนายพะตุ
ผู้ไม่มีสิทธิเลือกตั้งในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งโดยไม่สามารถดำเนินการได้ แม้ไม่มีหลักฐาน
ว่าบุคคลทั้งสองลงคะแนนเลือกตั้งให้แก่ผู้สมัครใดก็ตาม แต่ผลรวมคะแนนปรากฏว่า
นายไชยยา ผู้สมัครรับเลือกตั้งหมายเลข ๒ มีผลคะแนนอยู่ในลำดับที่ ๒ ได้ ๓๘๐ คะแนน
ไม่ได้รับเลือกตั้ง ผู้คัดค้านซึ่งได้คะแนนในลำดับที่ ๑ ได้ ๓๘๑ คะแนน ผลต่างกัน ๑ คะแนน
การกระทำของคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งที่ ๒ มีผลกระทบต่อคะแนนของผู้สมัคร
และเป็นเหตุสำคัญให้ผู้คัดค้านได้รับประโยชน์และได้รับเลือกตั้งในครั้งนี้ ซึ่งการกระทำดังกล่าว
เป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๗๕, ๗๘ และ ๑๑๕ แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น
หรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ อันมีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าการเลือกตั้งดังกล่าวมิได้
เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม แต่ข้อเท็จจริงกลับได้ความตามพยานหลักฐานสำนวนการสืบสวน
สอบสวนการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลแม่नाจาง เอกสารหมาย ร.๑ ว่า ผู้คัดค้านมิได้
เป็นผู้ก่อ สนับสนุน หรือรู้เห็นเป็นใจให้คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งที่ ๒ กระทำการเพิ่มชื่อ
บุคคลทั้งสองผู้ไม่มีสิทธิเลือกตั้งอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๗๕, ๗๘ และ ๑๑๕ แห่งพระราชบัญญัติ
การเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ และในส่วนของ
คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งที่ ๒ ที่เพิ่มชื่อผู้ไม่มีสิทธิเลือกตั้งนั้น คณะกรรมการการเลือกตั้ง

/ประจำ

- ๘ -

ประจำจังหวัดแม่ฮ่องสอนได้พิจารณารายงานการสืบสวนสอบสวนเพิ่มเติมเอกสารลำดับที่ ๑๔๕ ถึง ๑๔๙ แล้วมีมติในที่ประชุมที่ ๓๖/๒๕๕๑ วันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ ตามสำนวน การสืบสวนสอบสวนการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลแม่नाจาง เอกสารหมายเลข ๑๕๐ ถึง ๑๕๓ ว่า คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งที่ ๒ ตำบลแม่नाจางทุกคน มิได้ปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริตตามที่ถูกคัดค้าน ประกอบกับการเพิ่มชื่อของนายสมพรและ นายพะตู่ผู้ไม่มีสิทธิเลือกตั้งนั้น ผู้ร้องหาได้แสดงหลักฐานอื่นใดอันจะเป็นมูลเหตุให้เชื่อว่า คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งที่ ๒ ที่เพิ่มชื่อบุคคลทั้งสองนั้นเป็นการกระทำให้คุณหรือ ให้โทษแก่ผู้สมัครรับเลือกตั้งรายใดไม่ สำหรับผลคะแนนระหว่างผู้คัดค้านซึ่งได้รับการเลือกตั้ง ๓๘๑ คะแนน ต่างจากคะแนนของนายไชยยา ผู้สมัครรับเลือกตั้งนายกองค์การบริหาร ส่วนตำบลแม่नाจางหมายเลข ๒ ที่ได้รับคะแนน ๓๘๐ คะแนน อยู่ ๑ คะแนน ผู้ร้องก็มีได้มี หลักฐานยืนยันว่า นายสมพรและนายพะตู่ผู้ไม่มีสิทธิเลือกตั้งลงคะแนนเลือกตั้งให้แก่ผู้ใด เมื่อการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลแม่नाจางมีผู้สมัครรับเลือกตั้งนายกองค์การบริหาร ส่วนตำบลแม่नाจางรวม ๔ คน กรณีจึงไม่อาจเป็นข้อยืนยันได้ว่าบุคคลทั้งสองที่ไม่มีสิทธิเลือกตั้ง มาลงคะแนนให้แก่ผู้คัดค้านได้ หรือผลคะแนนที่ต่างกันดังกล่าวเป็นผลมาจากการเพิ่มชื่อครั้งนี้ การกระทำของคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งที่ ๒ จึงไม่มีผลกระทบต่อคะแนนของผู้สมัคร

/อันเป็นเหตุสำคัญ

- ๕ -

อันเป็นเหตุสำคัญที่ทำให้ผู้คัดค้านได้รับประโยชน์และได้รับการเลือกตั้งดังที่ผู้ร้องกล่าวอ้าง
แต่อย่างใด เมื่อคดีไม่ปรากฏหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่า การเลือกตั้งนายกองค์การบริหาร
ส่วนตำบลแม่ณาจาง ที่คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งที่ ๒ เพิ่มชื่อผู้ไม่มีสิทธิเลือกตั้ง
และให้ใช้สิทธิลงคะแนนเลือกตั้งดังกล่าว ผู้คัดค้านมีส่วนเข้าเกี่ยวข้องหรือเป็นเหตุสำคัญ
ที่ทำให้ผู้คัดค้านได้รับเลือกตั้ง จึงไม่มีเหตุสมควรจะมีคำสั่งให้มีการเลือกตั้งนายกองค์การบริหาร
ส่วนตำบลแม่ณาจางใหม่

จึงมีคำสั่งให้ยกคำร้อง.

นายเกียรติวุฒิ จุฑารัตนากุล

นายอนุสรณ์ ศรีเมนต์

นายธีรวัฒน์ ไตรวาริ